

T.C.
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

**ÖĞRENCİ DİSİPLİN
SORUŞTURMASI REHBERİ**

Av. Mehmet Ali UZUN

Şubat 2023

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	2
ÖNSÖZ.....	3
ÖĞRENCİ DİSİPLİN SORUŞTURMASI.....	4
A. SORUŞTURMA AÇILMASI.....	4
B. SORUŞTURMACI GÖREVLENDİRİLMESİ.....	4
C. DİSİPLİN CEZASINI GEREKTİRDİĞİ DÜŞÜNÜLEN EYLEMİN BELİRLENMESİ.....	4
D. SORUŞTURMANIN YAPILMASI.....	7
F. SORUŞTURMANIN SONUÇLANDIRILMASI.....	9
G. DİSİPLİN KURULLARININ ÇALIŞMA USULÜ.....	9
H. DİSİPLİN CEZASI VERİLMESİ.....	10
I. DİSİPLİN SORUŞTURMASI SONUCUNUN BİLDİRİLMESİ.....	11
İ. DİSİPLİN CEZALARINA İTİRAZ.....	12

ÖNSÖZ

Bu rehber, Üniversitemizde yürütülecek olan öğrenci disiplin soruşturmalarında uygulayıcılara kolaylık sağlanması amacıyla hazırlanmıştır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 54. maddesi ile yargı kararları esas alınarak oluşturulan bu rehberde; mevzuat ve yargı kararları herkes tarafından anlaşılabilir basitlikte aktarılmaya çalışılmış, soruşturma süreci aşamalandırılarak uygulayıcıların izleyebilecekleri bir yol haritası oluşturulması amaçlanmıştır.

Uygulayıcıların soruşturmaya başlamadan önce rehberin her bir cümlesini dikkatlice okumaları ve tereddütte kalınan hususlarda 1951 dahili numarasından Hukuk Müşavirliğine ulaşmaları, mevzuata uygun yürütülen soruşturmalara karşı idari dava açılmamasını ya da açılan davalarda Üniversitemiz lehine kararlar çıkmasını sağlayacaktır.

Yürütülen disiplin soruşturmalarında, kişisel verilerin gizlenerek usul yönünden Hukuk Müşavirliğimize görüş sorulması uygun olup (Örn; alınan sağlık raporunun mevzuata uygun olarak alınıp alınmadığı) işin esası hakkında Hukuk Müşavirliklerince görüş verilmesi, bu usulün mevzuatta yer almaması nedeniyle tesis edilen idari işlemin iptaline sebebiyet verebilecektir.¹

Rehber, uygulamada karşılaştığımız örnekler ve mevzuat değişiklikleri doğrultusunda sürekli olarak güncellenmektedir. Bu bakımdan soruşturmaların, rehberin Hukuk Müşavirliğimiz internet sitesinde yer alan güncel haline göre yürütülmesi tavsiye edilmektedir.

Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi Hukuk Müşavirliği

¹ Konya 1. İdare Mahkemesi, E: 2010/1733, K: 2011/1325, T: 18.10.2011.

ÖĞRENCİ DİSİPLİN SORUŞTURMASI

A. SORUŞTURMA AÇILMASI

- 1) Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri, yazılı olarak disiplin soruşturmasını derhal başlatır. Disiplin amirinin tarafsız davranamayacağı durumlarda bir üst disiplin amiri yetkili hale gelir.
- 2) Bir fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu içinde öğrencilerin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya; **ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü** yetkilidir.
- 3) Yükseköğretim kurumları içinde veya dışında, müşterek alan ya da mekânlarda işlenen disiplin suçları, öğrencilerin toplu olarak işledikleri disiplin suçları ile birden çok fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu öğrencilerinin birlikte işledikleri disiplin suçlarında, soruşturma açmaya **rektör** yetkilidir.
- 4) Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl uzaklaştırma cezası ile çıkarma cezasını gerektiren suçlarda soruşturma açmaya yetkili amirin teklifi üzerine veya re'sen, rektörün kararıyla otuz günü geçmemek üzere öğrencinin yükseköğretim kurumu binalarına sokulmaması yönünde tedbir uygulanabilir.

DİKKAT!	<p>Disiplin suçu niteliğindeki eylemleri işleyen öğrenciler hakkında, bu eylemlerin işlendiğinin soruşturma açmaya yetkili amirlerce <u>öğrenildiği tarihten itibaren</u>;</p> <ul style="list-style-type: none">• Kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarında 1 AY içinde,• Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezalarında 3 AY içinde, <p>disiplin soruşturmasına <u>başlanmadığı takdirde</u>, disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.</p>
----------------	---

B. SORUŞTURMACI GÖREVLENDİRİLMESİ

- 1) Disiplin amiri, **birim içerisinden** soruşturmacı veya komisyon görevlendirir. **(EK-1)** Zorunlu hallerde Rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı da talep edilebilir.

C. DİSİPLİN CEZASINI GEREKTİRDİĞİ DÜŞÜNÜLEN EYLEMİN BELİRLENMESİ

DİKKAT!	<ul style="list-style-type: none">• Gerçekleştirilen eylem ile eylemin Kanundaki karşılığı birbiriyle uyumlu olmalıdır. Uygulamada özellikle daha düşük bir ceza verebilmek adına gerçekleştirilen eylemin niteliğine uymayan belirlemeler yapıldığı görülmektedir.
----------------	--

1) KINAMA: Öğrenciye, öğrencilikle ilgili kusurlu davranışlarının kınandığının yazılı olarak bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- *Yükseköğretim kurumu yetkililerince istenilen bilgileri, yanıltmak amacıyla eksik veya yanlış bildirmek,* (Md. 54/(1)-a-1)
- *Ders, seminer, sınav, uygulama, laboratuvar, atölye çalışması, bilimsel toplantı ve konferans gibi çalışmaların düzenini bozmak,* (Md. 54/(1)-a-2)
- *Yükseköğretim kurumu içinde izinsiz olarak bildiri dağıtmak, afiş veya pankart asmak,* (Md. 54/(1)-a-3)
- *Yükseköğretim kurumunca veya yükseköğretim kurumunun izniyle asılmış güncel duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek,* (Md. 54/(1)-a-4)
- *Sınavlarda kopyaya teşebbüs etmek,* (Md. 54/(1)-a-5)
- *Üniversite kampüsünde üniversite senatosu tarafından belirlenen alanlar dışında, sigara ve diğer tütün ürünleri ile elektronik sigara kullanmak.* (Md. 54/(1)-a-6)

2) YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNDAN BİR HAFTADAN BİR AYA KADAR UZAKLAŞTIRMA: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırıldığının ve bu süre içerisinde derslere ve sınavlara katılamayacağı yazılı olarak bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- *Öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici veya yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve huzurunu bozucu eylemlerde bulunmak,* (Md. 54/(1)-b-1)
- *Disiplin soruşturmalarının usulüne uygun bir şekilde yürütülmesini engellemek,* (Md. 54/(1)-b-2)
- *Yükseköğretim kurumundan aldığı kendine hak sağlayan bir belgeyi başkasına vererek kullanırmak veya başkasına ait bir belgeyi kullanmak,* (Md. 54/(1)-b-3)
- *Yükseköğretim kurumunda kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,* (Md. 54/(1)-b-4)
- *Yükseköğretim kurumu personelinin, kurum içinde ya da dışında, şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,* (Md. 54/(1)-b-5)
- *Yükseköğretim kurumunda alkollü içki içmek,* (Md. 54/(1)-b-6)
- *Yükseköğretim kurumuna ait kapalı veya açık mahallerde yetkililerden izin almadan toplantılar düzenlemek,* (Md. 54/(1)-b-7)
- *Yükseköğretim kurumu personeli veya öğrencilerini tehdit etmek.* (Md. 54/(1)-b-8)

3) YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNDAN BİR YARIYIL İÇİN UZAKLAŞTIRMA:

Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl uzaklaştırıldığının ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağını yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- *Yükseköğretim kurumlarında işgal ve benzeri fiillerle yükseköğretim kurumunun hizmetlerini engelleyici eylemlerde bulunmak, (Md. 54/(1)-c-1)*
- *Kurum personeli veya öğrencilerine fiili saldırıda bulunmak, (Md. 54/(1)-c-2)*
- *Yükseköğretim kurumlarında hırsızlık yapmak, (Md. 54/(1)-c-3)*
- *Yükseköğretim kurumu bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek, (Md. 54/(1)-c-4)*
- *Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek, (Md. 54/(1)-c-5)*
- *Seminer, tez ve yayınlarında intihal yapmak veya bunları anket uygulaması, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar hariç olmak üzere, kişisel emeği ve akademik birikimi dışında kısmen ya da tamamen başkalarına yazdırmak, (Md. 54/(1)-c-6)*
- *Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası almış olmasına rağmen bu karara uymamak, (Md. 54/(1)-c-7)*
- *24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 28/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında sayılan fiillerden birini yükseköğretim kurumlarında işlemek. (Md. 54/(1)-c-8)*

4) YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNDAN İKİ YARIYIL İÇİN UZAKLAŞTIRMA:

Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl uzaklaştırıldığının ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağını yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- *Yükseköğretim kurumu görevlilerine karşı cebir ve şiddet kullanarak görevin yapılmasına engel olmak, (Md. 54/(1)-ç-1)*
- *Öğrencilere karşı cebir ve şiddet kullanarak yükseköğretim hizmetlerinden yararlanmalarını engellemek, (Md. 54/(1)-ç-2)*
- *Yükseköğretim kurumları içerisinde uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, taşımak, bulundurmak, (Md. 54/(1)-ç-3)*
- *Sınavlarda tehditle kopya çekmek, kopya çeken öğrencilerin sınav salonundan çıkarılmasına engel olmak, kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek, (Md. 54/(1)-ç-4)*
- *Yükseköğretim kurumlarında cinsel tacizde bulunmak, (Md. 54/(1)-ç-5)*
- *Yükseköğretim kurumlarında 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak ve bulundurmak, (Md. 54/(1)-ç-6)*
- *Yükseköğretim kurumunun bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak, (Md. 54/(1)-ç-7)*
- *Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek, (Md. 54/(1)-ç-8)*

- 5199 sayılı Kanununun 28/A maddesinin ikinci fıkrasında sayılan fiili yükseköğretim kurumlarında işlemek. (Md. 54/(1)-ç-9)

5) YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNDAN ÇIKARMA: Öğrenciye, bir daha çıkarıldığı yükseköğretim kurumuna alınmamak üzere öğrencilikten çıkarıldığı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- *Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak,* (Md. 54/(1)-d-1)
- *Suç işlemek amacıyla kurulan bir örgüte üye olmamakla birlikte, örgüt adına faaliyette bulunmak veya örgüte yardım etmek,* (Md. 54/(1)-d-2)
- *Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satmak, başkalarına vermek ya da ticaretini yapmak,* (Md. 54/(1)-d-3)
- *6136 sayılı Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla, mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri kullanmak,* (Md. 54/(1)-d-4)
- *Kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmek.* (Md. 54/(1)-d-5)

D. SORUŞTURMANIN YAPILMASI

DİKKAT!	<ul style="list-style-type: none"> • Disiplin soruşturmaları, <u>kural olarak</u> görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren 30 GÜN içerisinde tamamlanmalıdır. <u>Zorunlu durumlarda</u> disiplin amirine <u>gerekçeli</u> başvuru yapılarak ek süre alınabilir. Disiplin amiri, sunulan gerekçeyi ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak <u>her defasında otuz günü geçmemek üzere altmış güne kadar, toplu olarak işlenen suçlarda ise doksan güne kadar</u> ek süre verebilir. (EK-2) • Ek süre talebi kabul edilecekse resmi yazıyla onaylanmalıdır. (EK-3) • 26.04.2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik değişikliği sonucunda, disiplin soruşturmaları ‘‘Hizmete Özel’’ gizlilik derecesi ile nitelendirildiğinden yazışmalar EBYS üzerinden gerçekleştirilmelidir.
----------------	---

- 1) Soruşturmacı/soruşturmacılar tarafından yeminli kâtip görevlendirilebilir. **(EK-5)**
- 2) Soruşturmanın komisyonca yürütülmesi halinde naip üye görevlendirilebilir. **(EK-6)**
- 3) Müşteki/şikayetçi ifadeye davet edilir. **(EK-7)**
- 4) Müşteki/şikayetçinin ifadesi alınır. **(EK-8)**
- 5) Varsa tanıklar ifadeye çağrılır. **(EK-9)**

DİKKAT!	<ul style="list-style-type: none"> • Tanık dinlenmesi, zorunlu olmamakla birlikte soruşturulan olayın açıklığa kavuşturulması açısından faydalı bir işlemdir. <u>Özellikle tutanaklarda, olaya şahit olan kişilerin isimleri geçiyorsa</u> bu kişilerin tanık olarak dinlenmemesi, disiplin soruşturmasının idari yargı makamlarınca bozulması sonucuna yol açar.² • Tanık ifadesinin alınması için yedi gün beklenmesine <u>gerek yoktur</u>.
----------------	---

6) Tanıkların ifadesi alınır. (EK-10)

7) Soruşturmacı; gerek görürse bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma işlemlerini de yapabilir.

8) Soruşturulan/soruşturulanlar ifadeye çağrılır. (EK-11)

DİKKAT!	<ul style="list-style-type: none"> • Soruşturulan kişinin ifadeye çağrılması ile ifadesinin alınması tarihleri arasında <u>en az 7 GÜN</u> bulunmalıdır. Bu süre belirlenirken ifadeye davet yazısının tebliğ edildiği gün ve savunmanın alındığı gün hesaba katılmamalıdır. Bu kurala aykırılık bozma nedenidir.³
----------------	--

9) Soruşturulan/soruşturulanların ifadesi alınır. (EK-12)

DİKKAT!	<ul style="list-style-type: none"> • Savunmaya davet yazısı, Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden veya elektronik posta ya da kısa mesaj ile de bildirilebilir. • Soruşturulan kişiye kesinlikle yemin teklif edilmez. 1982 Anayasasının 38. maddesi gereği <i>“Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.”</i> Bu şekilde bir yemin ettirilmesi, savunma hakkının ihlali anlamına gelir ve verilen ceza idari yargı makamlarınca iptal edilir. • Soruşturulan kişiye, tanık ifadelerindeki yeni suçlamaların okunması ve bu suçlamalara karşı kendisini savunma imkanı tanınması gerekir. Aksi takdirde savunma hakkı ihlal edilmiş olur. • Soruşturulan kişi; soruşturma evrakını inceleme ve tanık dinletme hakkına sahiptir. Talebe rağmen bunlara izin verilmemesi, adil yargılanma hakkının ihlali niteliğindedir.⁴ • Soruşturmacı, yalnızca görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür. Soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.
----------------	---

² Danıştay 12. Daire, E: 2007/342 K: 2009/1324 T: 13/03/2009.

³ Danıştay 5. Daire, E: 2016/46807, K: 2018/18045, T: 06.12.2018.

⁴ Danıştay İDDK, E: 2005/3292, K: 2008/1633, T: 12.06.2008.

F. SORUŞTURMANIN SONUÇLANDIRILMASI

- 1) Őüphelinin sicil durumu hakkında Öğrenci Daire Başkanlığından bilgi istenir. (EK-13)
- 2) Soruşturma raporu düzenlenir. (EK-14)
- 3) Soruşturma evrakları en eski tarihli evrak en altta yer alacak Şekilde dizi pusulasına bağlanır. (EK-15)
- 4) Üst yazı ile birlikte ilgili birimlere teslim edilir. (EK-16)

G. DİŐİPLİN KURULLARININ ÇALIŞMA USULÜ

- 1) Disiplin kurulu, baŐkanın çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.
- 2) Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalıŐmalarının düzenli yürütülmesi, baŐkan tarafından sağlanır.
- 3) Disiplin kurulu olarak yönetim kurulunun toplantı nisabı, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğudur.
- 4) Disiplin kurullarında raportörlük görevi, baŐkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç 5 GÜN içinde tamamlar.
- 5) Kurulda öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir. Kurul gerek görürse soruŐturmacıları da dinleyebilir. GörüŐmelerin bitiminde oylama yapılır ve karar baŐkan tarafından açıklanır.
- 6) Disiplin kurullarında kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eŐitliėi halinde, baŐkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.
- 7) Soruşturmacı, disiplin kurulu üyesi ise soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz.
- 8) Disiplin cezası vermeye yetkili amirler kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarına soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren en geç 10 GÜN içinde karar vermek zorundadır. Diğer disiplin cezalarının verilmesini gerektiren hallerde, dosya derhal disiplin kuruluna havale edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren en geç 10 GÜN içinde karar verir.
- 9) Disiplin cezalarını vermeye yetkili amirler ile disiplin kurulları, disiplin suçunu oluşturan eylemlerin ağırlığını, soruşturulan öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, iŐlediėi fiil dolayısıyla piŐmanlık duyup duymadığını, yükseköğretim kurumundaki geçmiş davranıŐ, çalışma ve başarılarını dikkate alarak bir derece alt ceza verebilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

H. DİSİPLİN CEZASI VERİLMESİ

DİKKAT!	Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillerin <u>işlendiği tarihten</u> itibaren 2 YIL geçmiş ise disiplin cezası verilemez. Ancak, “ <i>Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak</i> ” hükmü kapsamındaki fiillerde; zamanaşımı süresi, <u>adli yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren</u> başlar.
----------------	---

1) Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

FİİLİN İŞLENDİĞİ YER	VERİLEN CEZA	VEREN AMİR/KURUL
Tek bir birim içerisinde	Kınama	İlgili dekan veya müdür
	Bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma	İlgili dekan veya müdür
Müşterek mekanlarda	Kınama	Rektör
	Bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma	Rektör
Tek bir birim içerisinde veya müşterek mekanlarda	Bir yarıyıl uzaklaştırma	Yetkili disiplin kurulu
	İki yarıyıl uzaklaştırma	Yetkili disiplin kurulu
	Yükseköğretimin kurumundan çıkarma	Yetkili disiplin kurulu

- 2) Fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulunca yürütülen soruşturmalarda **bu birimlerin yönetim kurulları**, rektörlük tarafından yürütülen soruşturmalarda ise **üniversite yönetim kurulu**, disiplin kurulu görevini yerine getirir.
- 3) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar; soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.
- 4) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar; gerekli görmeleri halinde, soruşturmaya ek olarak bilirkişiye başvurma, tanık dinleme, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma işlemlerini de yapabilir.
- 5) Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.⁵
- 6) Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, cezanın bildiriminden sonra ve disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde **tekerrüründe bir derece ağır** ceza uygulanır. Ancak, disiplin suçunun tekerrürü gerekçesiyle yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilemez.
- 7) Tekerrür uygulaması **takdire bağlı değildir**, şartları varsa uygulanması zorunludur.

⁵ Danıştay 5. Daire, E: 2016/20351, K: 2018/619, T: 04.01.2018.

- 8) Tekerrür dolayısıyla bir derece ağır ceza verildikten sonra bir kez daha tekerrüre esas disiplin suçu işlendiği takdirde, fiilin gerçekte karşılığı olan disiplin cezasının iki üstü disiplin cezası değil, yine bir derece ağır olan ceza verilir. Zira **tekerrürün tekerrürü olmaz.**
- 9) Tekerrür uygulaması sonucu bir üst disiplin cezası verilen durumlarda, artık alt ceza indirimi imkânı yoktur.
- 10) Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.
- 11) Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya dolmasına üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde kararın gereklerine göre yeniden disiplin cezası tesis edilebilir. Yeniden disiplin cezası verilmesi gerektiği hâllerde 2 yıllık ceza verme zamanaşımı süresi kuralı işletilemez.
- 12) Disiplin soruşturmasına başlanması ve disiplin cezası verilmesi için belirlenen süreler dışındaki diğer süreler düzenleyici nitelikte olup disiplin soruşturmasını **zamanaşımına uğratmaz.**⁶
- 13) Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya kurul kararlarında hangi tarihten itibaren uygulanacağı belirtilmediği takdirde, disiplin cezaları verildikleri tarihten itibaren uygulanırlar.

I. DİSİPLİN SORUŞTURMASI SONUCUNUN BİLDİRİLMESİ

- 1) Disiplin soruşturmasının sonucu, hakkında disiplin soruşturması yürütülen **öğrenci ile varsa mağdura** bildirilir. (EK-17)
- 2) Disiplin soruşturması sonunda verilen disiplin cezası, soruşturma açmaya yetkili amir tarafından yukarıda sayılanlara ilaveten; öğrenciye burs veya kredi veren kuruluşa ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir.
- 3) Özel olarak düzenlenen haller hariç öğrenciye yapılacak tebligatta, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak yükseköğretim kurumuna kaydolurken bildirdiği adresi değiştirdiği halde, bunu mensubu bulunduğu yükseköğretim kurumuna bildirmeyen veya yanlış ya da eksik bildiren öğrenciye, yükseköğretim kurumunda kayıtlı adresine gönderilmiş tebligat, usulüne uygun tebligat sayılır.

⁶ Danıştay 8. Daire, E: 1991/1370 K: 1991/1358 T: 17.09.1991.

İ. DİSİPLİN CEZALARINA İTİRAZ

- 1) Disiplin amirleri ve kurullarınca verilen disiplin cezalarına karşı **15 GÜN** içinde üniversite yönetim kuruluna itiraz edilebilir. Dosya kapsamında, disiplin suçunu oluşturan fiil sebebiyle doğrudan mağdur olan kişi de aynı usulle karara itiraz edebilir.
- 2) İtiraz merciine başvurulmadan doğrudan idari yargı yoluna başvurmak mümkün olmakla birlikte öncelikle masrafsız ve daha kısa sürede sonuçlanacak itiraz prosedürüne başvurulmasında yarar vardır.
- 3) İtiraz halinde; üniversite yönetim kurulu, **15 GÜN** içinde itirazı kabul veya reddeder. İtirazın kabulü halinde yetkili disiplin amiri veya kurulu kabul gerekçesini dikkate alarak **30 GÜN** içinde karar verir.
- 4) İtiraz dilekçesine cevap verilmemesi, adil yargılanma hakkı kapsamında mahkemeye erişim hakkının ihlali niteliğindedir.⁷
- 5) İtiraz yoluna başvurulmasının tercih edilmesi halinde, itiraz makamı kararını vermeden yargı yoluna başvurulması başvurunun yargı makamı tarafından idari merci tecavüzü nedeniyle reddine yol açacaktır.⁸
- 6) İtiraz üzerine verilen ret kararları kesindir. T.C. Anayasasının 40. maddesi hükmü gereği, kişinin **altmış günlük süre içerisinde idari yargı yoluna başvurma hakkı olduğu** kararda mutlaka belirtilmek suretiyle verilen kesin karar ilgiliye tebliğ edilir.
- 7) ‘‘Aleyhe Bozma Yasağı İlkesi’’ gereğince, itiraz mercilerinin verilmiş olan cezadan daha ağır bir ceza veremeyecekleri kabul edilmektedir.⁹
- 8) Kesinleşmiş disiplin cezaları, idari yargı mercilerince iptal edilmedikçe **geri alınmaz.**¹⁰

⁷ Anayasa Mahkemesi, Başvuru No: 2018/12262, Karar Tarihi: 03.12.2020.

⁸ Danıştay 12. Daire, E: 2016/10483, K: 2017/1058, T: 30.03.2017.

⁹ Danıştay 12. Daire, E: 2016/204, K: 2016/1587, T: 23.03.2016.

¹⁰ Danıştay 10. Daire, E: 1989/2490, K: 1990/270, T: 15.02.1990.